

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Geactualiseerd Damoclesbeleid 2023 gemeenten Oss en Bernheze (Handhavingsbeleid artikel 13b van Opiumwet)		
Portefeuillehouder:	waarnemend burgemeester Antoine Walraven	Openbaar:	Ja

Heesch, 4 april 2023

Kennisnemen van:

Het geactualiseerd Damoclesbeleid 2023 voor de gemeenten Oss en Bernheze (Handhavingsbeleid artikel 13b van de Opiumwet).

Inleiding

Een nieuw beleid, waarom?

De toepassing van de bevoegdheid van artikel 13b Opiumwet is een belangrijk instrument om bestuurlijk een bijdrage te leveren in de aanpak van (de gevolgen van) drugscriminaliteit.

De laatste jaren is de wetgeving veranderd en zijn er veel ontwikkeling vanuit de rechtspraak die van invloed zijn op de bestuurlijke praktijk (*uitspraak Harderwijk 2022*).

Het huidige beleid dateert van 2016 en is daarmee achterhaald. We stellen voor het beleid te actualiseren aan wetgeving en de richtlijnen uit de rechtspraak.

Op basis van de uitgangspunten in het beleid is het in de praktijk beter te motiveren waarom een bepaalde bestuurlijke maatregel wordt toegepast. Afwijken van deze uitgangspunten is nog altijd mogelijk, op basis van bijzondere omstandigheden en voorzien van een goede motivering van het besluit. De meerderheid van de gevallen zal echter binnen de kaders van het beleid vallen. Ook binnen het beleid zit voldoende rek om te bewegen in een casus.

De gemeenten Oss en Bernheze hebben, als onderdeel van hetzelfde basisteam van de politie (Maasland), afgesproken, met het oog op kennisdeling, capaciteit, het beperken van het waterbedeffect en om voor een groot gebied een doelmatige en afgestemde bevoegdheidstoepassing te bereiken, samen te werken bij de aanpak van drugscriminaliteit.

Samenvatting/toelichting

Wat zijn de belangrijkste veranderingen?

De hoofdlijnen in de wijzigingen zijn als volgt:

1. In de doelomschrijving en het juridisch kader is ruim aandacht geschonken aan de ontwikkeling in de rechtspraak. Hiermee benadrukken we in het beleid dat we conform deze richtlijnen handelen. Ook geeft dit praktische wenken voor de praktijk. De juristen kunnen het beleid als een gids gebruiken om tot goede advisering voor besluitvorming te komen.
2. We hebben mogelijkheden voor handhaving bij strafbare voorbereidingshandelingen opgenomen.
 - *Hierbij gaat het grofweg om situaties waarin wel sprake is van aanwezige materialen om tot productie van drugs te komen, maar waarbij de drugs als verboden middel nog niet (of niet meer) aanwezig is. Dus bijvoorbeeld een drugsfabriek in aanbouw of een hennepwekerij zonder planten.*
 -

3. We hebben de mogelijkheid opgenomen voor verlenging van de sluiting of het toepassen van nadere maatregelen.
 - *Hierbij gaat het om situaties waarin tijdens een sluitingsperiode een reële vrees voor herhaling bestaat (uiteraard onderbouwd door informatie van politie of anderszins), verlengen is dan een optie. Nu is die mogelijkheid er niet.*
 - *Bij herhaling van de overtreding is het mogelijk om het beheer van een pand over te nemen op basis van de Woningwet. Dit zijn weliswaar extreme gevallen, maar door de mogelijkheid op te nemen in dit beleid is die stap in ieder geval in beeld.*
4. Kostenverhaal bij sluiting
 - *Als uitgangspunt is nu opgenomen dat de kosten van een sluiting op de overtreder worden verhaald.*
5. De last onder dwangsom expliciet opgenomen als mogelijke maatregel.
 - *Hier maakten we al wel gebruik van, maar nu is het ook opgenomen in welke gevallen we dit toepassen.*
6. De last onder bestuursdwang in de vorm van ontruimen goederen (bij voorbereidingshandelingen) als mogelijke maatregel opgenomen.
7. Ook hebben we lachgas opgenomen: valt nu onder softdrugs in de Opiumwet (lijst 2).
 - *Omdat dit nog nieuw is, zijn de exacte hoeveelheden voor eigen gebruik nog niet gedefinieerd, al zijn er wel voldoende indicatoren om te kunnen concluderen wanneer sprake is van een handelshoeveelheid. De praktijk zal uitwijzen hoe de rechtspraak hiermee omgaat. Verder is lachgas een bijzondere categorie, in die zin dat het de enige soort drugs is waar in het regulier bedrijf (aangewezen categorieën) ontheffing voor kan worden verkregen (bijvoorbeeld voor toepassing in de horeca voor de welbekende slagroompatronen).*

Afwijkingsbevoegdheid

In het beleid is omschreven dat afwijking van het beleid mogelijk is, zowel in het voordeel als in het nadeel van de betrokkene.

In de praktijk hangt dat natuurlijk af van de feiten en omstandigheden van een geval en zal dat op basis daarvan ook gemotiveerd moeten worden.

Sluitingstermijnen

We maken bij sluiting onderscheid tussen:

- woningen enerzijds en lokalen anderzijds;
- harddrugs en softdrugs;
- minder ernstig geval en ernstig geval (op basis van indicatoren);
- drugshandel of strafbare voorbereidingshandelingen.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Woningen (drugshandel)

	Regime softdrugs	Regime harddrugs
1e overtreding (minder ernstig geval)	Waarschuwing/last onder dwangsom	Waarschuwing/last onder dwangsom/sluitingsperiode van maximaal 3 maanden
1e overtreding (ernstig geval)	Sluitingsperiode van 3 maanden	Sluitingsperiode van 6 maanden
2e overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 6 maanden	Sluitingsperiode van 12 maanden
3e e.v. overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 12 maanden	Sluitingsperiode van 24 maanden

- NB: bij een minder ernstig geval moet volgens de rechtspraak bij een eerste overtreding in een woning volstaan worden met een waarschuwing. Als we dit niet als zodanig opnemen in het beleid, dan voldoen we niet aan de eisen vanuit de jurisprudentie.

Wanneer is sprake van een ernstig geval?

Daarvoor hebben we indicatoren opgenomen. Als één of meer van die indicatoren van toepassing is/zijn, dan is sprake van een ernstig geval.

- Een belangrijke indicator is de hoeveelheid. Bij harddrugs geldt dat sprake is van een ernstig geval als ten minste 5 gram of 5 milliliter (of voor zover dit de 5 gram of 5 milliliter niet overschrijdt, 10 pillen, 10 ampullen, 10 bolletjes of 10 wikkels) wordt aangetroffen. Bij softdrugs wordt een ernstig geval aangenomen bij minimaal 30 gram.
- Daarnaast zijn er nog meer indicatoren maar het gaat te ver om die hier op te nemen (wel apart opgenomen in het beleid).

Woningen (voorbereidingshandelingen)

	Regime softdrugs	Regime harddrugs
1e overtreding (incomplete opstelling en/of minder ernstig geval)	Last onder bestuursdwang of dwangsom, strekkende tot afvoeren goederen	Last onder bestuursdwang of dwangsom strekkende tot afvoeren goederen
1e overtreding (complete opstelling en/of ernstig geval)	Sluitingsperiode van 3 maanden	Sluitingsperiode van 6 maanden
2e overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 6 maanden	Sluitingsperiode van 12 maanden
3e e.v. overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 12 maanden	Sluitingsperiode van 24 maanden

Lokalen (drugshandel)

	Regime softdrugs	Regime harddrugs
1e overtreding	Sluitingsperiode van 6 maanden	Sluitingsperiode van 12 maanden
2e overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 12 maanden	Sluitingsperiode van 24 maanden
3e e.v. overtreding binnen 3 jaar	Sluitingsperiode van 24 maanden	Sluitingsperiode van 36 maanden

Lokalen (voorbereidingshandelingen)

	Regime softdrugs	Regime harddrugs
1e overtreding (incomplete opstelling)	Last onder bestuursdwang of onder dwangsom strekkende tot afvoeren goederen	Last onder bestuursdwang of onder dwangsom strekkende tot afvoeren goederen
1e overtreding (complete opstelling)	Sluiting voor periode van 6 maanden	Sluiting voor periode van 12 maanden
2e overtreding binnen 3 jaar	Sluiting voor periode van 12 maanden	Sluiting voor periode van 24 maanden
3e e.v. overtreding binnen 3 jaar	Sluiting voor periode van 24 maanden	Sluiting voor periode van 36 maanden

Tot slot

Al met al zijn we met dit beleid weer actueel en voldoen we aan de eisen vanuit de rechtspraak. Daarnaast hebben we hiermee een praktische handreiking voor toepassing in de praktijk.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Damoclesbeleid 2023 gemeenten Oss en Bernheze (Handhavingsbeleid artikel 13b van de Opiumwet).